

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΥΔΑΤΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟΥ,
ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ & ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Βλάχου
Τηλέφωνο : 2131512109
Δ/ση ηλ. ταχυδρομείου: m.vlachou@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

(Δνση Ηλ. Ταχυδρομείου: vouli1@prv.ypeka.gr)

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Γεν. Δ/ντού Δασών
& Δασικού Περιβάλλοντος
2. Δ/ση Προστασίας Δασών

ΘΕΜΑ: Ερώτηση 157/08.10.2021.

Για την απάντηση της εν θέματι ερώτησης, ενημερώνουμε ότι:

Ο δασικός χάρτης αποτελεί κτηματογραφικό διάγραμμα, που απεικονίζει τις εκτάσεις στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Οποιαδήποτε ιδιοκτησιακή διαφορά ρυθμίζεται είτε διοικητικά είτε δικαστικά αλλά δεν αποτελεί αντικείμενο (αυτή η ιδιοκτησιακή διαφορά) του δασικού χάρτη, εκτός αν πρόκειται για εκτάσεις της παρ. 5 άρθρου 3 ν. 998/1979 που έχουν αναγνωρισθεί ως ιδιωτικές με έναν από τους τρόπους του άρθρου 10 του ν. 3208/2003. Νομολογιακά έχει κριθεί περί της χρονικής προτεραιότητας του Δασολογίου έναντι του Κτηματολογίου, υπό την έννοια ότι η κτηματογράφηση πρέπει να στηρίζεται σε αξιόπιστους δασικούς χάρτες, ώστε το Δημόσιο να μπορεί αποτελεσματικά να αποκρούσει κακόπιστες διεκδικήσεις από τρίτους ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του επί δασικών εκτάσεων.

Ο ορισμός του δάσους, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για την κατάρτιση του δασικού χάρτη, έχει συμπεριληφθεί ως ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 24 του Συντάγματος. Υπάρχουν, ενιαία αντικειμενικά κριτήρια καθορισμού των δασών, δασικών & χορτολιβαδικών εκτάσεων, που αποτελούν και το περιεχόμενο του δασικού χάρτη. Δασικό έχει κριθεί ότι είναι ό,τι καλύπτεται από δασική βλάστηση όχι μόνο σήμερα, αλλά και κατά το παρελθόν, αρκεί να μην έχει εκδοθεί διοικητική πράξη που να αλλάζει τη χρήση του, κατά βάση, πριν από το Σύνταγμα του 1975 και για όσο χρόνο συνεχίζεται η επιτραπέισα χρήση.

Ο δασικός χάρτης, καταγράφει τις εκτάσεις που ορίζονται στην παρ. 1 αρθ. 13 ν. 3889/2010, λαμβάνοντας υπόψη τα διαλαμβανόμενα στο αρθ. 3 ν. 998/1979 και το Π.Δ. 32/2016. Με τις 8/22-4-2019 και ΥΠΕΝ/ΤΣΔ/27995/49/14-4-2021 αποδεκτές γνωμοδοτήσεις του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών ρυθμίστηκαν και τα ζητήματα που αφορούσαν εκτάσεις που καλύπτονται από φρυγανική βλάστηση.

Η ανάρτηση του δασικού χάρτη και ο χρόνος υποβολής αντιρρήσεων, αποτελούν το διάστημα ενημέρωσης και διαβούλευσης επί του περιεχομένου του. Η διαδικασία, της ανάρτησης του δασικού χάρτη λειτουργεί και ως διαδικασία δημόσιου ελέγχου του θεματικού περιεχομένου του αλλά και της νομιμότητας των στοιχείων που εμπεριέχονται σε αυτόν.

Σε ότι αφορά λοιπόν, στο θεματικό περιεχόμενο του δασικού χάρτη (χαρακτηρισμός έκτασης) και την επί της ουσίας κρίση του ειδικώς κατεστημένου οργάνου (Δ/νση Δασών), λόγω των σοβαρών συνεπειών της κύρωσης του δασικού χάρτη, ο νομοθέτης προέβλεψε αρχικά διάστημα 105 ημερών για την υποβολή αντιρρήσεων. Η υποβολή της αντίρρησης ως προς το θεματικό περιεχόμενο του χάρτη, τεκμηριώνοντας με τα συνημμένα της, το γεγονός και τους λόγους αμφισβήτησης, εντός αποκλειστικής, κατά το άρθρο 15 ν. 3889/2010, προθεσμίας, αποτελεί και το δικαίωμα συμμετοχής του πολίτη στη λήψη της απόφασης κύρωσης, ώστε αν διαφωνεί, να διενεργηθεί εκ νέου φωτοερμηνεία και το αρμόδιο προς τούτο όργανο της διοίκησης (Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων) και να επανεξεταστεί ο χαρακτήρας που έχει αποδοθεί. Επίσης, για τους ίδιους λόγους, θεσμοθετήθηκε και η διαδικασία διόρθωσης πρόδηλου σφάλματος, με την 153394/919/12-04-2017 Υ. Α. (ΦΕΚ 1366Β'), με την οποία δόθηκε η δυνατότητα υπόδειξης στη Διοίκηση για διόρθωση πρόδηλων λαθών, τα οποία ακόμη και στην περίπτωση που απορρίφθηκαν, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 17 ν. 3889/2010. Μετά δε και την ψήφιση του ν. 4801/2021 και με το άρθρο 39 αυτού, δίνεται εκ νέου η δυνατότητα αυτεπάγγελτης διόρθωσης πρόδηλου σφάλματος από την οικεία Δ/νση Δασών.

Η περίοδος υποβολής αντιρρήσεων, μετά τις διαδοχικές παρατάσεις που δόθηκαν, κατά του δασικού χάρτη για το Σύνολο Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας πλην των προ-Καποδιστριακών ΟΤΑ Άστρους, Δολιανών, Ξηροπηγάδου, Παραλίου Άστρους και Τριπόλεως ήταν 234 ημέρες, ενώ για τους προκαποδιστριακούς ΟΤΑ Άστρους, Δολιανών, Παράλιου Άστρους και Ξηροπήγαδου ήταν 297 ημέρες.

Για τις εκτάσεις που το περιεχόμενο των αναρτημένων δασικών χαρτών δεν αμφισβητήθηκε από τους ενδιαφερόμενους κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, η διοίκηση δρώσα κατά δέσμια αρμοδιότητα, κύρωσε το δασικό χάρτη.

Αιτήσεις ακύρωσης που κατατέθηκαν στο ΣτΕ, με το αιτιολογικό της σύντομης περιόδου και ελλιπούς ενημέρωσης για την κύρωση των δασικών χαρτών, των αναρτήσεων που έγιναν πριν την ισχύ του νόμου 4685/2020, έχει ήδη κριθεί (ΣΤΕ 2159, 1918, 637/2020), ότι δόθηκε ευρεία δημοσιότητα και ικανός χρόνος στους ενδιαφερόμενους για την υποβολή αντιρρήσεων. Το έργο της κύρωσης των δασικών χαρτών, διέπεται από θεσμικό πλαίσιο που έλαβε υπόψη το Σύνταγμα, τους νόμους του κράτους και το κοινοτικό δίκαιο για την προστασία του περιβάλλοντος, την ενημέρωση των πολιτών, τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αλλά και τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους και το στελεχιακό δυναμικό της διοίκησης.

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς μιας έκτασης δεν επηρεάζει την καταγραφή του χαρακτήρα ως δάσους, δασικής ή χορτολιβαδικής στο δασικό χάρτη, ούτε την προστασία που οφείλεται οι εκτάσεις αυτές να απολαμβάνουν. Για το λόγο αυτό στο άρθρο 1 ν. 998/1979 αναφέρεται ρητά ότι για την θεσμοθέτηση των μέτρων προστασίας εν γένει δασικών εκτάσεων έχουν ληφθεί υπόψη το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που διέπει την ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση αυτών, όπως και ο προσδιορισμός κατά περίπτωση των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι προστατευτέες εκτάσεις μπορεί στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης να μεταβάλουν την κατά προορισμό χρήση τους ή να εξυπηρετούν και άλλες χρήσεις, για λόγους επιβαλλόμενους από το δημόσιο συμφέρον. Επιπλέον στην παρ. 1 αρθ. 18 ορίζεται ότι «Αι δασικαί αρχαί μεριμνούν δια την αδιάλειπτον και αποτελεσματικήν επιτήρησιν των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων προς φύλαξιν αυτών εκ των κινδύνων πυρκαϊών, παρανόμων υλοτομιών, εκχερσώσεων και βοσκήσεων, την φύλαξιν των δασικών έργων την προστασίαν της αγρίας πανίδος και την πρόληψιν δασικών αδικημάτων. Δια

την φύλαξιν και προστασίαν των ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων μεριμνούν οι ιδιοκτήται τούτων, υπό την επίβλεψιν της δασικής υπηρεσίας.».

Συνεπώς για τις εκτάσεις που σύμφωνα με το δασικό χάρτη διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η λήψη των απαραίτητων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την αδιάλειπτη προστασία του δασικού πλούτου και της δημόσιας περιουσίας αποτελεί θεσμοθετημένη υποχρέωση των δασικών υπηρεσιών.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΝΑΣ